

VÆR BEVISST VED LOVVALG

- Galt valg kan gi dramatiske følger

Bestemmelsene om lovvalg og hvor tvister skal reises (verneting) kommer som regel i slutten i en avtale. Dette er temaer som derfor først kommer på banen etter at avtalens øvrige bestemmelser er ferdigforhandlet. På dette stadiet av forhandlingene er partene ofte slitne og lystne på å bli ferdig. En part kan imidlertid hindre tap og merarbeid ved å være bevisst på hvilket lands rett som skal gjelde og hvor tvistesaker skal reises.

Lovvalget fastsetter hvilket lands lover som skal gjelde ved tvister og uklarheter. Et lovvalg sikrer partene forutberegnelighet og blir som hovedregel akseptert av norske og utenlandske domstoler. Unntak kan forekomme dersom avtalen fraviker ufravikelige regler i det land som avtalen naturlig hører under, eller dersom avtalen for eksempel har sterk tilknytning til USA og partene har avtalt at svensk rett skal gjelde, uten at det avtalte forhold har relasjoner til Sverige. I slike tilfeller kan en amerikansk domstol kunne komme til at avtalen skal være underlagt amerikansk rett. Det å måtte løse en tvist i USA kan bli en uforutsigbar og kostnadskrevende affære.

Vernetingsbestemmelser kan kanskje synes unødvendige så lenge man har valgt lov. Man kan imidlertid risikere at et søksmål lovlig kan anlegges i London, selv om partene har valgt at avtalen er underlagt norsk rett. Utfallet av en slik sak er betydelig mer usikker enn om saken kom opp for domstolene i Norge. Ikke bare må dommeren vurdere ukjente norske regler, som følger en helt annen rettstradisjon enn angloamerikansk rett. I tillegg vil domstolen vurdere lovvalgs klausulen etter engelsk internasjonal privatrett, som i verste tilfelle kan tilsidesette lovvalgs klausulen og bedømme avtalen etter engelsk rett. Dette medfører betydelig usikkerhet for sakens utfall.

Velges ikke lov eller verneting, må den domstolen en sak bringes inn for, først avgjøre hvilket lands rett som skal anvendes og om domstolen er riktig verneting. Dette må skje ved anvendelse av vedkommende lands internasjonale privatrettslige regler og internasjonale forpliktelser gjennom konvensjoner mv. Disse reglene kan ofte være overlappende. I samme tvist kan derfor en norsk domstol komme til at saken kan anlegges i Norge og må avgjøres etter norsk rett, mens en engelsk domstol kan komme til at saken må anlegges i England og avgjøres etter engelsk rett.

Et bevisst valg av lov og verneting kan avverge slike uheldige og uforutsigbare forhold. Generelt vil vi anbefale norske selskaper å tilstrebe å få sakene underlagt norsk rett og norsk verneting. Dersom dette ikke går, bør svensk, dansk eller tysk rett og verneting velges. Mulighetene for store avvik i forhold til en norsk håndtering, blir da begrenset. Sør-Europeiske løsninger må unngås. Der kan saksbehandlingen ta meget lang tid, og det kan bli vanskelig å tvangsinn drive et domsresultat.